

## POSTANOWIENIE

20 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Widło

na posiedzeniu niejawnym 20 grudnia 2023 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa A.S.

przeciwko P.M.

o zapłatę,

na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w Kaliszu

postanowieniem z 26 kwietnia 2023 r., I C 585/23,

o oznaczenie sądu właściwego,

**odmawia oznaczenia sądu.**

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z 26 kwietnia 2023 r. Sąd Okręgowy w Kaliszu w trybie art. 45 k.p.c. zwrócił się do Sądu Najwyższego o wyznaczenie sądu właściwego do rozpoznania sprawy z powództwa A.S. przeciwko P.M. o zapłatę 180 zł.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Zgodnie z art. 45 § 1 k.p.c., jeżeli na podstawie przepisów kodeksu nie można w świetle okoliczności sprawy ustalić właściwości miejscowej, Sąd Najwyższy oznaczy sąd, przed który należy wytoczyć powództwo. O przekazanie sprawy może wystąpić sąd właściwy (§ 2 tego przepisu). W oparciu o art. 45 k.p.c. możliwe jest zatem wystąpienie przez sąd, do którego wpłynął pozew, o oznaczenie sądu, przed który należy wytoczyć powództwo, nie zaś wnioskowanie o wyznaczenie sądu właściwego do rozpoznania sprawy. Hipotezą tego przepisu objęte natomiast zostały wyłącznie takie przypadki, w których nie da się ustalić

właściwości miejscowej sądu na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

Z akt sprawy wynika, że sprawa z powództwa A.S. przeciwko P.M. o zapłatę kwoty 100 zł tytułem zadośćuczynienia w związku z naruszeniem jego dóbr osobistych i 80 zł tytułem odszkodowania została wniesiona do Sądu Okręgowego w Sieradzu, który postanowieniem z 13 stycznia 2023 r. na podstawie art. 48<sup>1</sup> k.p.c. zwrócił się do Sądu Apelacyjnego w Łodzi o wyznaczenie innego Sądu do rozpoznania sprawy z uwagi na to, że pozwany jest Prezesem tego Sądu. Następnie Sąd przełożony (Sąd Apelacyjny w Łodzi) - postanowieniem z 5 lutego 2023 r. - na podstawie art. 48<sup>1</sup> k.p.c. do rozpoznania sprawy z powództwa A.S. przeciwko P.M. o naruszenie dóbr osobistych wyznaczył Sąd Okręgowy w Kaliszu. Postanowienie to stanowi źródło powstania właściwości miejscowej dla Sądu Okręgowego w Kaliszu i jest dla tego Sądu wiążące.

Podstawą wystąpienia Sądu Okręgowego w Kaliszu do Sądu Najwyższego o określenie właściwego sądu w trybie art. 45 k.p.c. było natomiast - jak wynika z uzasadnienia postanowienia z 26 kwietnia 2023 r. - przeświadczenie tego Sądu o konieczności rozpoznania sprawy w pierwszej instancji przez sąd rejonowy ze względu na wartość przedmiotu sporu dochodzonego roszczenia i jego wyłącznie majątkowy charakter (roszczenie o zapłatę poniżej 75 tys. zł).

Sąd występujący kwestionuje zatem nie właściwość miejscową, tą ustalono postanowieniem z 5 lutego 2023 r., lecz właściwość rzeczową sądu ze względu na wartość przedmiotu sporu, co nie może być jednak korygowane w trybie wskazanej w postanowieniu podstawy prawnej wobec jednoznacznej treści powołanego przepisu. Mowa w nim jedynie o właściwości miejscowej, nie zaś właściwości rzeczowej sądu, zatem nieuprawnione jest rozciąganie stosowania dyspozycji tego przepisu na zakres kompetencji sądu danego rzędu do rozpoznawania spraw cywilnych w pierwszej instancji. Także sama formuła wystąpienia w trybie art. 45 k.p.c. jest wadliwa, gdyż nie odpowiada normie tego przepisu. Wystąpienie o oznaczenie sądu właściwego nie może być zatem uwzględnione.

Ubocznie należy zauważyć, że nawet rozpoznanie sprawy przez sąd

okręgowy pierwszej instancji nie prowadzi do nieważności postępowania. Sąd Apelacyjny wyznaczył zarówno sąd właściwy w zakresie właściwości miejscowej, jak i rzeczowej sprawy.

Mając na uwadze powyższe brak jest więc podstaw do oznaczenia sądu właściwego przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 45 k.p.c. Z tego też względu Sąd Najwyższy omówił oznaczenia sądu, o czym orzeczono w sentencji postanowienia.

(A.G.)

[a!]